

Väljaandja:	Siseminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2016
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2017
Avaldamismärge:	RT I, 03.09.2015, 1

Kriisireguleerimisõppuse läbiviimisele ning regionaalse ja kohaliku omavalitsuse õppuse korraldamise sagedusele esitatavad nõuded

Vastu võetud 27.08.2015 nr 41

Määrus kehtestatakse [hädaolukorra seaduse](#) § 8 lõike 6 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määruses sätestatakse nõuded kriisireguleerimisõppuse (edaspidi ka *õppus*) läbiviimisele ning regionaalse ja kohaliku omavalitsuse õppuse korraldamise sagedusele.

§ 2. Kohaldamisala

(1) Käesolevat määrust kohaldatakse õppusele, mis on ette nähtud:

1) Vabariigi Valitsuse kriisikomisjoni kinnitatud üleriigiliste kriisireguleerimisõppuste kavas;
2) regionaalse kriisikomisjoni kinnitatud regionaalsete ja kohalike omavalitsuste kriisireguleerimisõppuste kavas.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata kriisireguleerimisõppusele kohaldatakse käesoleva määruse 3. ja 4. peatükis sätestatud.

§ 3. Üleriigiline, regionaalne ja kohaliku omavalitsuse õppus

(1) Üleriigiline õppus on õppus, mille korraldab ministeerium, tema valitsemisala asutus või muu riigiasutus ning mille korraldamise eesmärk lähtub üleriigilisest vajadusest.

(2) Regionaalne õppus on õppus, mille korraldab ministeeriumi valitsemisala asutus või selle piirkondlik struktuuriüksus ning mille korraldamise eesmärk lähtub regiooni iseärasusest või vajadusest.

(3) Kohaliku omavalitsuse õppus on õppus, mille korraldab kohaliku omavalitsuse üksus hädaolukorra seaduse § 34 lõikes 9 nimetatud elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks või hädaolukorra lahendamiseks protseduuride ja võimekuse kontrollimiseks.

2. peatükk Õppuste planeerimine

§ 4. Õppuse korraldamise eesmärk

(1) Õppuse korraldamise eesmärk on tagada kriisireguleerimises osaleva riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuse ning juriidilise isiku valmisolek hädaolukorraks või elutähtsa teenuse katkestuseks ning selle kiireks ja tulemuslikuks lahendamiseks.

(2) Õppuse korraldamise eesmärk ei tohi olla teadaoleva puuduse kontrollimine.

(3) Õppus korraldatakse harjutus- või kontrollõppusena.

(4) Harjutusõppus on õppus, mille eesmärk on koolitada hädaolukorra lahendamises osaleva või elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisega seotud juriidilise isiku ametnikke ja töötajaid ning harjutada koostööd.

(5) Kontrollõppus on õppus, mille eesmärk on kontrollida hädaolukorra lahendamise plaanide ja muude regulatsioonide sobivust ja otstarbekust ning hädaolukorra lahendamises osaleva või elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisega seotud juriidilise isiku, selle ametnike ja töötajate valmisolekut hädaolukorraks või elutähtsa teenuse katkestuseks ning selle kiireks ja tulemuslikuks lahendamiseks.

§ 5. Õppuse planeerimise alusdokumendid

(1) Õppuse planeerimisel lähtutakse kriisireguleerimisõppuste tegevussuundades ja kriisireguleerimisõppuste kavas sätestatust.

(2) Kriisireguleerimisõppuste tegevussuundades seatakse neljaks aastaks üleriigilised õppuste korraldamise prioriteedid ning tagatakse õppuste korraldamise kooskõla teiste kriisireguleerimistegevustega. Kriisireguleerimisõppuste tegevussuundades kirjeldatakse:

- 1) järgmisel neljal aastal korraldatavaid õppusi;
- 2) õppuste eesmärgi;
- 3) vajaduse korral õppuste korraldamisele eelnevaid tegevusi;
- 4) õppuste läbiviimise järjestust.

(3) Kriisireguleerimisõppuste kavas kinnitatakse üheks aastaks üleriigiliste või regionaalsete ja kohaliku omavalitsuse kriisireguleerimisõppuste nimekiri. Kriisireguleerimisõppuste kavas sätestatakse:

- 1) õppuse teema;
- 2) õppuse korraldamise eesmärk;
- 3) õppuse liik;
- 4) õppust korraldavat asutust;
- 5) õppuse toimumise aeg.

§ 6. Õppuse planeerimise alusdokumentide koostamine, kinnitamine ja muutmine

(1) Kriisireguleerimisõppuste tegevussuundade koostamisel arvestatakse hädaolukorra seaduse § 6 alusel koostatud riskianalüüsi ja § 35 punktis 3 nimetatud ülevaate, toimunud hädaolukorra, elutähtsa teenuse katkestuse või õppuse järelduste ning muu asjassepuutuva analüüsi ja dokumendiga.

(2) Kriisireguleerimisõppuste kava koostamisel arvestatakse kriisireguleerimisõppuste tegevussuundades seatud prioriteetidega.

(3) Kriisireguleerimisõppuste kava koostatakse igal aastal järgmise aasta kohta ning kriisireguleerimisõppuste tegevussuunad igal aastal järgmise ja sellele järgneva kolme aasta kohta.

(4) Kriisireguleerimisõppuste tegevussuunad ja üleriigiliste kriisireguleerimisõppuste kava koostab Siseministeerium koostöös teiste asjassepuutuvate ministeeriumitega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud dokumendid kinnitab Vabariigi Valitsuse kriisikomisjon kolmandas kvartalis.

(6) Regionaalsete ja kohalike omavalitsuste kriisireguleerimisõppuste kava koostab Päästeameti päästekeskus koostöös teiste regionaalse kriisikomisjoni töösse kaasatud asutuste ja kohaliku omavalitsuse üksustega. Kava esitatakse Siseministeeriumile teadmiseks.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud kavas kajastatakse ka regiooni kohaliku omavalitsuse üksuse õppusi, mille kinnitab vastavalt hädaolukorra seaduse § 8 lõikele 5 kohaliku omavalitsuse kriisikomisjon.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud kava kinnitab regionaalne kriisikomisjon kolmandas kvartalis.

(9) Kriisireguleerimisõppuste kavas võib muuta õppuste järjestust, õppuse toimumise aega, liiki, eesmärgi või õppust korraldavat asutust või lisada kavasse uusi õppusi, kui muudatuse tingib ootamatu sündmus või asjaolu, mis ei olnud kava koostamise käigus teada.

(10) Kriisireguleerimisõppuste tegevussuundades sätestatut võib muuta kriisireguleerimisõppuste tegevussuundade korraldise uuendamise käigus.

§ 7. Regionaalse ja kohaliku omavalitsuse õppuse korraldamise sagedus

(1) Kui kohaliku omavalitsuse üksuses elab üle 40 000 elaniku, korraldab ta aastas vähemalt ühe õppuse.

(2) Iga regionaalse kriisikomisjoni tegevuspiirkonnas korraldatakse aastas vähemalt üks regionaalne õppus.

3. peatükk

Õppuse dokumentatsioon

§ 8. Õppuse dokumentatsioon

Õppuse kohta koostatakse õppuse kavand, õppuse hindamisaruanne ja õppusejärgne tegevuskava.

§ 9. Õppuse kavand

(1) Õppuse kavandis sätestatakse õppuse sisu ja selle läbiviimise korraldus.

(2) Õppuse kavandis sätestatakse:

- 1) õppuse liik;
- 2) õppuse korraldamise eesmärk;
- 3) õppuse stsenaariumi lühikirjeldus;
- 4) õppuse läbiviimise meetodika;
- 5) õppuse korraldamise ajakava;
- 6) õppuse korraldaja ja hindamisjuht;
- 7) mängijad ja kaasatavad osalejad;
- 8) õppuse hindamise korraldus;
- 9) õppuse eelarve;
- 10) viide õppuse kavandis nimetatud dokumendile;
- 11) muu oluline teave.

(3) Õppuse kavand koostatakse käesoleva määruse lisa kohaselt.

(4) Õppuse korraldaja esitab õppuse kavandi vähemalt kolm kuud enne õppuse toimumist kooskõlastamiseks:

- 1) üleriigilise õppuse puhul Vabariigi Valitsuse kriisikomisjonile;
- 2) regionaalse ja kohaliku omavalitsuse õppuse puhul regionaalsele kriisikomisjonile.

(5) Kohaliku omavalitsuse õppuse kavandi peab enne regionaalsele kriisikomisjonile esitamist kooskõlastama kohaliku omavalitsuse kriisikomisjoniga.

§ 10. Õppuse hindamisaruanne

(1) Õppuse hindamisaruandes märgitakse õppuse tulemus, õppuse ettevalmistamisel või läbiviimisel tuvastatud puudus ning esitatakse ettepanek puuduse parandamiseks.

(2) Hindamisaruandes kirjeldatakse:

- 1) õppuse eesmärki ning õppuse korraldamist ja läbiviimist;
- 2) õppuse hindamise korraldust;
- 3) õppusel esilekerkinud probleeme, muid tähelepanekuid ja ettepanekuid parandada hädaolukorraks või elutähtsa teenuse katkestuseks valmisolekut vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 3;
- 4) muud olulist teavet.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud probleemid, tähelepanekud ja ettepanekud esitatakse vastavalt õppuse eesmärkidele:

- 1) protseduuri, regulatsiooni ja juhendi koostamise või täiendamise kohta;
- 2) õppusel mängija rollis osalenud ametnike ja töötajate oskuste ja teadmiste kohta;
- 3) sündmuse lahendamiseks vajaliku varustuse ja tehniliste vahendite kohta;
- 4) vajaduse korral õppuse läbiviimise kohta.

(4) Hindamisaruanne esitatakse ühe kuu jooksul pärast õppuse toimumist õppuse korraldajale ning üleriigilise õppuse puhul Vabariigi Valitsuse kriisikomisjonile, regionaalse õppuse puhul regionaalsele kriisikomisjonile ja kohaliku omavalitsuse õppuse puhul kohaliku omavalitsuse kriisikomisjonile.

§ 11. Õppusejärgne tegevuskava

(1) Õppusejärgses tegevuskavas (edaspidi *tegevuskava*) sätestatakse vastavalt käesoleva määruse §-le 10 koostatud hindamisaruandes kirjeldatud probleemide ja puuduste kõrvaldamise ning ettepanekute elluviimiseks planeeritavate tegevuste ajakava.

(2) Tegevuskavas sätestatakse:

- 1) hindamisaruandes nimetatud probleemide ja puuduste kõrvaldamise ajakava;
- 2) probleemide ja puuduste kõrvaldamise eest vastutav asutus või struktuuriüksus;
- 3) tähtaeg, millal esitatakse kriisikomisjonile tegevuskava täitmise aruanne.

(3) Tegevuskava koostab õppust korraldav asutus ning ta esitab selle üleriigilise õppuse puhul kuue kuu ning regionaalse ja kohaliku omavalitsuse õppuse puhul kolme kuu jooksul pärast õppuse toimumist kriisikomisjonile. Tegevuskava ja käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud tegevuskava täitmise aruanne esitatakse:

- 1) üleriigilise õppuse puhul Vabariigi Valitsuse kriisikomisjonile;
- 2) regionaalse õppuse puhul regionaalsele kriisikomisjonile;
- 3) kohaliku omavalitsuse õppuse puhul kohaliku omavalitsuse kriisikomisjonile.

(4) Kui asutus korraldab aasta jooksul mitu õppust, võib asutus õppusejärgseid tegevusi kirjeldada ühes tegevuskavas, mis esitatakse kriisikomisjonile käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul pärast aasta viimase õppuse toimumist.

(5) Asjassepuutuvad asutused arvestavad tegevuskavas nimetatud tegevustega tööplaani ja eelarve koostamisel ning kriisireguleerimistegevuste planeerimisel. Tegevuskavas nimetatud tegevuste elluviimise eest vastutab asutuse juht.

4. peatükk

Õppuse läbiviimine

§ 12. Õppuste liigid

(1) Õppuste liigid on:

- 1) staabiõppus;
- 2) väliõppus;
- 3) kompleksõppus.

(2) Staabiõppus korraldatakse harjutus- või kontrollõppusena sündmuse lahendamise juhtimise eest vastutavatele ametnikele ja staapidele nende tegelikes tööruumides, kasutades olemasolevaid side- ja kommunikatsioonivahendeid.

(3) Staabiõppuse võib korraldada lauaõppusena, mis viiakse läbi vabalt valitud kohas arutelu vormis.

(4) Väliõppus korraldatakse harjutus- või kontrollõppusena välitingimustes tegelike ressurssidega.

(5) Kompleksõppus koosneb staabi- ja väliõppusest.

§ 13. Õppust korraldava asutuse ja õppusel osaleja ülesanded

(1) Õppust korraldav asutus määrab õppuse korraldaja ja õppuse hindamisjuhi.

(2) Õppust korraldav asutus määrab vajaduse korral mängujuhi, kes juhib õppuse ajal mängijate ja vastumängijate tegevust. Mängujuhi ülesandeid võib täita ka õppuse korraldaja.

(3) Õppuse korraldaja tagab õppuse nõuetekohase läbiviimise, sealhulgas:

- 1) koostab õppuse kavandi ja eelarve;
- 2) kaasab õppuse korraldamisse asjassepuutuvad asutused ja isikud;
- 3) tagab õppusel osalejate ohutuse;
- 4) moodustab vajaduse korral korraldusmeeskonna ja juhib seda;
- 5) korraldab vajaduse korral õppuse vastumängu;
- 6) tagab vajaduse korral avalikkuse teavitamise;
- 7) korraldab vajaduse korral õppuse vaatlemise.

(4) Õppuse korraldajaks ei tohi olla õppuse hindamisjuht ega mängija.

(5) Õppuse hindamisjuht:

- 1) vastutab õppuse hindamise eest;
- 2) määrab õppuse hindamismetoodika;
- 3) koostab ja esitab hindamisaruande;
- 4) moodustab vajaduse korral õppuse hindamiseks hindamismeeskonna ja juhib seda;
- 5) tagab vajaduse korral hindamismeeskonnale õppusele ligipääsu.

(6) Õppuse hindamisjuhiks määratakse isik õppust korraldava asutuse kõrgemalt juhtimistasandilt või väljastpoolt õppuse korraldaja ja mängijate struktuuriüksust.

(7) Mängija täidab õppusel õppuse korraldaja või mängujuhi määratud ülesandeid. Mängijana ei kaasata isikut, kes hädaolukorra või elutähtsa teenuse katkestuse korral ei täidaks talle õppusel antud rolli.

(8) Vastumängija mängib vastavalt mängujuhi või õppuse korraldaja korraldusele ette õppuse sündmuse, millele mängijad reageerivad.

§ 14. Õppuse läbiviimine ja õppuse toimumisest teavitamine

(1) Õppus viiakse läbi vastavalt õppuse kavandile. Õppuse algus ja lõpp peavad olema selgelt eristatud ning arusaadavad kõikidele õppuse läbiviimisega seotud asutustele ja isikutele.

(2) Õppuse korraldaja teavitab õppuse toimumisest avalikkust, kui õppuse toimumisest teavitamata jätmise häirib oluliselt tavapärast elukorraldust.

(3) Väli- ja kompleksõppuse korraldamisest teavitab õppuse korraldaja selle kohaliku omavalitsuse üksust, kelle territooriumil õppus läbi viiakse, ja teisi asutusi, kellele võib õppuse läbiviimine mõju avaldada, vähemalt üks kuu enne õppuse toimumist.

(4) Õppusel osalev asutus ja õppuse korraldamisse kaasatud asutus kooskõlastavad oma teavitustegevuse õppust korraldava asutusega.

5. peatükk Rakendussätted

§ 15. Määruse kehtetuks tunnistamine

Siseministri 27. juuli 2009. aasta määrus nr 27 „Kriisireguleerimisõppuse sisule ning regionaalse ja kohaliku omavalitsuse kriisireguleerimisõppuse korraldamise sagedusele esitatavad nõuded” tunnistatakse kehtetuks.

§ 16. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2016. aastal.

Hanno Pevkur
Siseminister

Lauri Lugna
Kantsler

[Lisa](#) Kriisireguleerimisõppuse kavand